

фінансово-економічної безпеки України : дис. докт. філос. 081 «Право». Суми, 2020. 234 с.

Мердова Ольга Миколаївна

*завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету №2
Донецького державного університету внутрішніх справ, підполковник поліції,
кандидат юридичних наук, доцент*

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасний освітній процес у закладах вищої освіти в останнє десятиріччя зазнав суттєвих змін, як у питаннях його розуміння, так і в частині запровадження нових підходів в його реалізації. Як відомо, освітній процес визначається як інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [1]. Саме тому вирішення таких завдань не можливе без розвитку наукової діяльності здобувачів вищої освіти як невід'ємної складової освітнього процесу, що визнається одним із пріоритетних завдань модернізації сучасної системи вищої освіти. Це підтверджується тим, що у Законі України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти визнані суб'єктами наукової діяльності, які на рівні з іншими учасниками освітнього процесу можуть залучатися до виконання наукових і науково-технічних робіт у закладі вищої освіти.

На необхідності поєднання навчання і дослідження на всіх рівнях вищої освіти наголошено у Львовенському комюніке 2009 р. «Болонський процес 2020 – простір Європейської вищої освіти в новому десятиріччі»

Усвідомлюючи важливість розвитку наукової діяльності здобувачів вищої освіти, при розробці і запровадженні державних стандартів в частині визначення результатів навчання за різними галузями знань встановлюються вимоги щодо формування дослідницьких навичок у осіб, що опановують освітню програму за

певною спеціальністю. Слід відзначити, що для стандартів вищої освіти другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти такі результати навчання взагалі є обов'язковими, що обумовлюється їх інтегральними компетентностями, а саме: для магістрів здатністю розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності, а для докторів філософії - здатністю продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. На нашу думку, важливість розвитку наукової діяльності здобувачів вищої освіти саме на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівні вищої освіти полягає в тому, що така робота є підґрунтям для здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні і запорукою системності в процесі підготовки наукових кадрів.

Зазначимо, що у сучасному студентоцентрованому освітньому процесі закладів вищої освіти здобувачам пропонується різноманітна і різнопланова за призначенням, змістом та кінцевим результатом науково-дослідницька діяльність. Так, у навчальному процесі елементи наукових досліджень можуть бути передбачені в межах освітніх компонент у формі виконання курсових робіт, рефератів, есе тощо. В освітній діяльності закладів вищої освіти використовуються такі елементи досліджень: підготовка та публікація тез доповідей у збірниках, які видаються за результатами проведення наукових або професійних заходів (конференцій, семінарів, круглих столів, тощо); участь у конференціях, панельних дискусіях; підготовка (захист) наукових робіт. Важливу роль в цьому процесі відіграє належним чином організована діяльність наукових гуртків закладів вищої освіти.

Крім того, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» у закладах вищої освіти та їхніх структурних підрозділах можуть утворюватися та діяти наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і

молодих вчених, які є частиною системи громадського самоврядування відповідних закладів вищої освіти. Вони є добровільними об'єднаннями, що забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють у закладі вищої освіти, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями, і мають за мету активізацію наукових досліджень, оприлюднення їх результатів, розширення наукових та творчих контактів.

Отже, на сьогоднішній день наукова діяльність здобувачів вищої освіти на всіх її рівнях відіграє важливе значення для якості освіти, подальшої їх професійної реалізації, саме тому, заходи, що реалізуються закладами вищої освіти у цьому напрямі повинні бути спрямовані на:

- формування у здобувачів вищої освіти навичок самостійного наукового пізнання;
- залучення їх до різних видів наукової діяльності із дотриманням принципу академічної свободи;
- впровадження нових форм організації наукової роботи здобувачів вищої освіти;
- розробку системи мотиваційних засобів стимулювання до занять науковою діяльністю;
- запровадження проєктів академічної мобільності здобувачів вищої освіти за напрямками наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 року № 1556-VII.
Відомості Верховної Ради. 2014. № 37-38. Ст.2004

Мердов Станіслав Павлович

*старший викладач кафедри спеціальної фізичної та домедичної
підготовки Донецького державного університету внутрішніх справ*

НОРМАТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ОЦІНЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ